

N:o 75.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 Maj 1885.
— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående bestämmelser rörande kontroll öfver tillverkning af och handel med konstsmör.

(Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o 16
och Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o 21.)

Till Konungen.

Hos Riksdagen har uti särskilda motioner föreslagits, att Riksdagen måtte hos Eders Kongl. Maj:t anhålla om utfärdande af förordning, innefattande bestämmelser om nödig kontroll öfver tillverkning af och handel med konstgjordt smör.

Vid afgifvandet af berörda förslag har bland annat blifvit framhållet, hurusom inom Sverige, hvars jordbruk vid täflan med andra mera lyckligt lottade länder hittills uppehållit sig genom det anseende landets mejeriprodukter och framför allt dess smör tillvunnit sig i utlandet, under de senare åren uppstått en tillverkning af så kalladt konstsmör, hvilken för hvarje år visat en allt större tillväxt och hotade att tränga det naturliga smöret ur marknaden. Då exportörer och producenter af sistnämnda vara lede stor skada derigenom att konstsmör hit infördes och härstädes ompackades samt sedan såldes till England såsom svenskt smör, och då i flera andra länder åtgärder

redan vidtagits i syfte att förekomma den skadliga inverkan, en utbredd tillverkning af konstsmör kunde utöfva på det naturliga smörets pris och möjligheten för dess inkomstgivande afsättning, vore det angeläget, att äfven i Sverige i afseende å fabrikationen och försändningen af konstsmör samt handeln dermed vidtoges lagbestämmelser likartade med dem, hvilka i utlandet funnes stadgade och hvarigenom i allmänhet stadgades: att i hvarje lokal, der konstsmör försäljes, skall finnas tydligt tillkännagifvande om varans beskaffenhet; att konstsmör äfven i blandning med naturligt ej får försändas eller försäljas under namn af smör, utan att dervid skall användas annan benämning, såsom margarin, butterin eller dylikt; att detta äfven skall iakttagas i fakturor och fraktsedlar m. m.; att alla kärl, hvori konstsmör förvaras, skola genom kärlets form, färg och etikett tydligen angifva, att de innehålla sådan vara, och att förseelser häremot skola bestraffas med böter mellan 200 och 2,000 kronor samt vid iteration med fängelsestraff.

Vidtagandet af en lagstiftning till åstadkommande af kontroll öfver tillverkning af konstsmör och handel dermed torde vara att anse såsom en yttring af den staten tillerkända befogenhet att skydda allmänheten mot förluster, som kunna uppstå till följd deraf, att varor, af i öfrigt olika egenskaper, till sitt yttre så närma sig hvarandra, att allmänheten endast genom en längre, kostsammare undersökning kan förvissa sig om desammas verkliga beskaffenhet. På denna grundsats hvilat hela vår lagstiftning om kontrollstämpling af de ädla metallerna, och det torde icke från någon synpunkt finnas skäl till erinran deremot, att staten söker ordna sin lagstiftning uti ifrågavarande afseende så, att den dyrare naturliga varan icke må förblandas med den billigare konstgjorda och derigenom löpa fara att ur handeln utträngas.

Den genom ofvanberörda förslag väckta fråga, hvilken under senare tiden ådragit sig icke ringa uppmärksamhet, är af desto större vikt, som tillverkningen af mejeriprodukter och exporten af smör under sist förflutna åren stigit till sådan höjd, att denna vara, hvaraf år 1884 utförts ända till nio och en half millioner kilogram, numera är en af våra betydligare exportartiklar och, i betraktande af den korta tid, hvarunder densamma nått sin närvarande siffra, antagligen kommer att ytterligare ansevärdt ökas. Särskildt hafva mejeriegarnen funnit sig lifligt berörda af den fara, som hotar deras industri i fall en förfalskad vara komme att utföras under sådana förhållanden, att det svenska smöret i utlandet blefve misstänkt. Uttalanden om nödvändigheten af lagstiftningens ingripande härutinnan hafva redan låtit sig

höra från olika delar af landet, och senast har det i Stockholm nyligen hållna allmänna mejeristmötet bestämdt yttrat sig för antagande af särskilda lagbestämmelser till skydd mot bedrägeri för så väl producerer som konsumenter af smör. I samma syfte uttalade sig deltagarne i skånska mejeristställningen i Malmö den 3 sistlidne Mars, och ett hushållningssällskap lärer redan hos Eders Kongl. Maj:t gjort framställning i ämnet.

Både i Malmö och i Stockholm har vid dessa möten afhandlats den riktning, i hvilken det vore önskligt att lagstiftningen skulle gå, dervid mötena synas hafva varit ense derom, att ej något hinder borde läggas i vägen för import och tillverkning af samt handel med konstsmör, hvilket väl beredt utgjorde ett sundt och billigt födoämne, men att lagstiftningen borde så mycket som möjligt förhindra afsigtlig eller oafsigtlig förblandning vid smörhandel af det äkta och det konstgjorda smöret; att bedrägerier vid denna handel borde beläggas med särskildt straff, samt att, om förseelsen ansåges böra bestraffas endast med böter, dessa borde bestämmas till temligen höga belopp, med hänsyn till den stora vinst, som torde kunna erhållas genom att vid försäljning af konstsmör utbjuda detsamma såsom äkta.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, och då undanrödjadet af de anledningar, hvilka kunna minska förtroendet till en utförselsartikel af den betydenhet, det naturliga smöret för närvarande eger, måste vara en angelägenhet af tillräcklig vikt för hela landet att väl tydliggöra behovet af en särskild lagstiftning, får Riksdagen hos Eders Kongl. Maj:t anhålla, att snarast möjligt måtte utfärdas förordning om nödig kontroll öfver tillverkning af och handel med konstgjordt smör.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 20 Maj 1885.
